

Deres ref.:**Vår ref.:****Dato:**

19/10496-1 MKH

11.11.2019

Mette Haugen /

Høringsvar - Innføring av krav om landmålerbrev mv.

Fagforbundet støtter, på et generelt grunnlag, forslaget om autorisasjon og økte krav til kvalifikasjoner for landmålere i lov og forskrift. Men vil peke på noen utfordringer som ikke blir belyst godt nok i høringsbrevet.

KMD foreslår en autorisasjonsordning for landmåler som skal utføre oppmålingsarbeid for kommunen, jfr. innstillingens pkt. 1-7. Kommunen blir pliktig til å peke ut landmåler med landmålerbrev for hver oppmålingsforretning. KMD foreslår formelle krav til utdanning og relevant erfaring før landmålerbrev utstedes til person. Det har fra oppmålingsfaglig hold vært et ønske om formelle krav til kvalifikasjoner for landmålere i lov og forskrift. Kravene skal sikre at landmålerne kan stå ansvarlig for alle typer oppmålingsforretninger etter matrikkellova, bidra til å sikre kvaliteten i oppmålingsarbeidet og bidra til å heve kvaliteten i matrikkelen.

Departementet er opptatt av å legge forholdene til rette for et kompetanseløft, men at eksisterende kompetanse samtidig blir ivaretatt og videreført. Det er nødvendig med regler som sikrer at behovet for landmålere etter matrikkellova til enhver tid blir dekket. Fagforbundet er positiv til at regelverket (matrikkelforskriften) blir så enkelt og klart som mulig, både for å forenkle saksbehandlingen, skape forutsigbarhet og holde kostandene nede.

1. I forslaget legges det opp til at de eksisterende landmålerne i kommunene i dag må bestå en autorisasjonsprøve for å fortsatt utøve en jobb de for eksempel har hatt i mange år. Det kan bli en belastning for landmålerne og fører heller ikke til mer kompetanse enn landmålerne har i dag. Det kan samtidig bli en unødvendig utfordring for kommunene om landmålerne som tar prøven ikke består den.

Fagforbundet foreslår at landmålerbrev og autorisasjon bør automatisk gis på bakgrunn av ansettelse og jobberfaring for eksisterende landmålere. Autorisasjonsprøve bør kun iverksettes for nyutdannede etter den nye utdanningen. Det er viktig at det ikke blir for vrient for dagens kommunale landmålere å bli sertifisert for videre yrkesutøvelse. Det kan føre til at noen kommuner vil bli presset til å leie inn tjenester utenfra, for å ivareta nye formelle kompetansekrav e.l. Fagforbundet mener det er viktig at denne tjenesten beholdes i egenregi i kommunene.

2. De som jobber i små kommuner har ofte et bredere fagfelt enn de som jobber i større fagmiljø. En innføring av landmålerbrev kan gjøre det vanskeligere for små kommuner

å ansette landmålere. Dersom de som jobber som landmålere i dag ikke får autorisasjon automatisk, kan kravet om landmålerbrev risikere å gjøre prosessen med å få gjennomført oppmålingsforretninger vanskeligere, og det er de små kommunene som blir mest skadelidende, da det gjerne bare er en som jobber med faget. Det kan være krevende å rekruttere landmålere, og det er i dag i mange tilfeller eneste utvei å ansette en nyutdanna eller en uten kompetanse for intern opplæring. Det er fornuftig å stille krav til utdanning og erfaring, men det bør ses på flere veier til kompetansekravet, særlig i små kommuner.

3. Med bakgrunn i at de eksisterende landmålerne får automatisk autorisasjon basert på sin kompetanse, mener Fagforbundet at det må skilles mellom landmåler med godkjenning og landmåler uten godkjenning, og ønsker at begrepet autorisert inngår som del av tittelen. KMD foreslår framtidig tittel «landmåler», noe vi mener blir for snaut. Ved å innføre begrepet «autorisert landmåler» eller «autorisert eiendomslandmåler» vil det være enkelt å skille mellom de som har avlagt autorisasjonsprøve og de som ikke har det. Det vises til pkt. 2.3 i høringsnotatet.
4. Fagforbundet støtter i utgangspunktet kravet om 2 års relevant praksis før landmåler kan avlegge autorisasjonsprøve. Vi ser for øvrig flere utfordringer i små kommuner, hvor det helt mangler landmålerkompetanse, eller økonomien ikke tillater flere landmålere. Det vil kunne være praktisk vanskelig å utøve faget i 2 år uten veiledning fra erfaren landmåler. Samtidig blir det vanskelig for mindre kommuner å måtte følge opp en ny landmåler i 2 hele år frem til autorisasjon. Å redusere kravet til 1 år vil minske problemene noe. Det vises til pkt. 2.6.3 i høringsnotatet.
5. Vi ser også et overgangsordningen kan bli for kort med de skisserte 2 ½ år. Det bør foreslås å øke overgangsordningen til å bli 5 år (lærerne fikk til sammenligning en overgangsordning på 10 år). Ved å utvide tiden kan flere eksisterende landmålere falle inn under overgangsordning 1 (8 år i kommunen). Slik kan landmålere som må ta opp fag og ta etterutdanning rekke det innen angitt tid, og kommunene får tilstrekkelig tid til å kunne bemanne og omstille seg.
6. Landmålere fra andre EØS-land må ha krav til sin yrkesutøvelse, eventuelt bør det åpnes for å sette krav ved ansettelse. Fagforbundet ser det som urimelig at utenlandsk arbeidskraft skal kunne operere på like vilkår, men uten krav, da det er nettopp disse jobbene departementet ser behov for å styrke kompetansen i. Vi frykter et utfall hvor det blir lukrativt for private firmaer å ansette utenlandske landmålere uten autorisasjon, ofte da med lavere lønn, til å gjøre jobbene for kommunene.
7. Det må være et absolutt krav at autorisert landmåler må møte på forretning. Unntakene bør spesifiseres, ellers vil poenget med autorisasjon bli borte. En forslag er at det i slike tilfeller godkjennes etter søknad til kartverket, slik at utfallet ikke blir at en autorisert leder kun sitter på kontor - og sender ikke-autoriserte landmålere ut til å gjøre jobbene.

8. Autorisasjonsordningen er et krav som er initiert fra KMD og ikke fra kommunene. Fagforbundet mener det vil være naturlig at staten dekker kostnaden for å etablere ordningen, subsidiært en deling mellom staten og kommunene. Det vises til pkt. 2.8 i høringsnotatet.
9. Det foreslås at gjentatte brudd på «god landmålerskikk» kan gi grunnlag for tilbaketrekking av autorisasjonen. Fagforbundet ønsker at det utarbeides en nasjonal definisjon over god landmålerskikk, der grensesnittene framgår klart. Pr i dag har kommunene selv definert hva god landmålerskikk er. Det vises til pkt. 2.9 i høringsnotatet.
10. Fagforbundet er kritisk til at sentral matrikelstyremakt skal kunne godkjenne andre offentlige organ til å føre matrikelregisteret. Vi mener det er avgjørende for innholdet og troverdigheten at kommunene viderefører dagens praksis som lokal matrikkelfører. Det vises til kap. 6, til § 5 i høringsnotatet.

Med hilsen

Yrkesseksjon samferdsel og teknisk

Jarle Kristoffersen
(sign)
fagleder

Mette Haugen
(sign)
rådgiver